

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

ΕΝΩΠΙΟΝ: Δ. Κωνσταντίνου, Ε.Δ.

Αρ. Υπόθεσης: 4704/18

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

-εναντίον-

1. ΗΡΑΚΛΗ ΠΑΝΤΕΛΙΔΑΚΗ
2. ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ

Κατηγορούμενοι

Ημερομηνία: 10 Ιουνίου, 2022

Εμφανίσεις:

Για Κατηγορούσα Αρχή: κος Δημοσθένους.

Για τον Κατηγορούμενο 1: κος Πολυχρόνης και κος Εφφέ.

Για τον Κατηγορούμενο 2: κος Στεφάνου, κος Νεάρχου και κα Λουκά.

Κατηγορούμενοι παρόντες.

Η απόφαση περιέχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τις διατάξεις της κειμένης νομοθεσίας, Νόμος 125(Ι)/2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ΠΟΙΝΗ

Ο κατηγορούμενος 1 έχει βρεθεί ένοχος μετά από ακροαματική διαδικασία σε δύο κατηγορίες για την πρόκληση του θανάτου του Σταύρου Γιωργαλλή, λόγω απερίσκεπτης ή επικίνδυνης ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 210 του Ποινικού Κώδικα, Κεφάλαιο 154 και για απερίσκεπτες και αμελείς πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 236(ε) του Ποινικού Κώδικα, Κεφ.154.

Το γεγονός και τα ευρήματα επί των γεγονότων καταγράφονται στην καταδικαστική απόφαση. Δεν το κρίνω σκόπιμο να τα επαναλάβω. Αρκεί να αναφέρω ότι στις 11/5/2018 ο ανήλικος Σταύρος φτάνει στο ΤΑΕΠ του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας συνοδευόμενος από τη μητέρα του. Νωρίτερα την ίδια μέρα και ενώ βρισκόταν στο σχολείο είχε κτυπήσει στο κεφάλι. Ο κατηγορούμενος εξετάζει τον Σταύρο. Ο Σταύρος παρά το κτύπημα στο κεφάλι ανταποκρίνεται φυσιολογικά. Τα κλινικά ευρήματα κατά την εξέταση δεν μαρτυρούν κάτι ανησυχητικό. Ο Σταύρος παρουσιάζει τη σπάνια κλινική κατάσταση, ονομαζόμενη ως «φωτεινό παράθυρο». Είναι περίπτωση όπου ασθενείς (συνήθως παιδιά) με κρανιοεγκεφαλική κάκωση μπορεί να δείχνουν ότι είναι καλά για να καταρρεύσουν λίγο αργότερα.

Δίδονται οδηγίες για ακτινογραφία. Εκτελούνται δύο ακτινογραφίες. Ο κατηγορούμενος αναλαμβάνει τον κίνδυνο να διαβάσει την ακτινογραφία μόνος του και χωρίς να ζητήσει τη γνώμη του ακτινολόγου. Στην προφίλ ακτινογραφία απεικονίζεται κάταγμα κρανίου. Ο κατηγορούμενος δεν επεξεργάστηκε την ακτινογραφία, την κοίταξε για μερικά δευτερόλεπτα και δε διακρίνει το κάταγμα. Αποτέλεσμα η, λάθος, διάγνωση ήπιας κρανιοεγκεφαλικής κάκωσης και η απόλυση του Σταύρου με οδηγίες. Η κατάστασή του επιδεινώθηκε. Επέστρεψε στο νοσοκομείο. Έγινε αξονική

τομογραφία η οποία έδειξε επισκληρίδιο αιμάτωμα Πέθανε λόγω βαριάς κρανιοεγκεφαλικής κάκωσης.

Για αυτή του την απόφαση να διαβάσει μόνος του την ακτινογραφία, τον τρόπο που τη διάβασε και την αποτυχία να διαγνώσει το κάταγμα, παρά το ότι ο Σταύρος πήγε στο ΤΑΕΠ μετά από κτύπημα στο κεφάλι, ο κατηγορούμενος καταδικάστηκε στις 20/5/2022 για το αδίκημα της πρόκλησης θανάτου λόγω αλόγιστης, απερίσκεπτης, ή επικίνδυνης πράξης ή συμπεριφοράς, που δεν ανάγεται σε υπαίτια αμέλεια, χωρίς πρόθεση και για τους λόγους που εξηγούνται στην καταδικαστική απόφαση. Η μέγιστη προβλεπόμενη ποινή για το αδίκημα αυτό είναι ποινή φυλάκισης τεσσάρων χρόνων ή χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες πεντακόσιες λίρες (€4270).

Έχει επίσης καταδικαστεί για το «ελαφρύτερο» αδίκημα του άρθρου 236 του Κεφ.154, ότι με «αλόγιστο τρόπο, βεβιασμένο ή αμελή, ώστε να θέτει σε κίνδυνο ανθρώπινη ζωή ή να είναι ενδεχόμενο να προκαλέσει σωματική βλάβη σε άλλο προβαίνει σε ιατρική ή χειρουργική θεραπεία σε πρόσωπο του οποίου ανέλαβε τη νοσηλεία». Για το αδίκημα αυτό προβλέπεται ποινή πλημμελήματος δηλαδή ως το άρθρο 35 ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα δύο χρόνια, ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις χίλιες πεντακόσιες λίρες (€2560), ή και με τις δύο αυτές ποινές.

Τα αδικήματα για τα οποία έχει καταδικαστεί αφορούν σε συγκεκριμένη ημερομηνία (11/5/2018) και σε συμπεριφορά χωρίς πρόθεση που δεν ανάγεται σε υπαίτια αμέλεια. Για τέτοια συμπεριφορά έχει ασκηθεί ποινική δίωξη και έχει καταδικαστεί και για τέτοια συμπεριφορά θα του επιβληθεί ποινή. Η πιο πάνω διευκρίνιση χωρίς σε καμία περίπτωση να

λησμονείται το ότι αποτέλεσμα της πιο πάνω συμπεριφοράς ήταν ο θάνατος του ανήλικου Σταύρου.

Ο δικηγόρος της κατηγορούσας αρχής πριν ξεκινήσουν οι αγορεύσεις για μετρίασμό της ποινής δήλωσε ότι ο κατηγορούμενος είναι λευκού ποινικού μητρώου.

Παρά τη σοβαρότητα του αδικήματος και επειδή ο δικηγόρος του κατηγορουμένου δήλωσε ετοιμότητα να αγορεύσει ως προς τις προσωπικές του συνθήκες δεν έκρινα σκόπιμο να ζητήσω ετοιμασία έκθεσης από το Γραφείο Ευημερίας, έχοντας κατά νου τα όσα έχουν αναφερθεί στην *Τηλεμάχου ν. Αστυνομίας (2000) 2 ΑΑΔ 701*.

Ο δικηγόρος του κατηγορουμένου 1 παρέδωσε γραπτό κείμενο μετρίασμού της ποινής και περαιτέρω αγόρευσε προφορικά. Δηλώνω ότι έχω μελετήσει με ιδιαίτερη προσοχή το εν λόγω γραπτό κείμενο, όπως με προσοχή έχω ακούσει τα όσα είπε.

Έχει τεθεί σωρεία μετρίαστικών παραγόντων από τον ευπαίδευτο δικηγόρο του κατηγορουμένου κατά την ικανότατη, ομολογουμένως, αγόρευσή του για μετρίασμό της ποινής του. Τα επιχειρήματά του τα χωρίζει σε 5 ενότητες, ήτοι προσωπικές περιστάσεις, ελαφρυντικά που, ως ισχυρίζεται, προκύπτουν από την καταδικαστική απόφαση, εξωδικαστηριακή τιμωρία, χρόνος που παρήλθε από τη διάπραξη του αδικήματος και εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Προχωρώ να μεταφέρω πιο κάτω εν συντομία τις θέσεις του, ανά ενότητα.

1. Προσωπικές περιστάσεις κατηγορούμενου.

- Ο κατηγορούμενος, ηλικίας 41 ετών, κατάγεται από φτωχή οικογένεια. Εργαζόταν από πολύ μικρός για να βοηθήσει στα έξοδα της οικογένειάς του.
- Το όνειρό του ήταν να γίνει γιατρός και κατάφερε να σπουδάσει με υποτροφία. Αποφοίτησε με τιμητική διάκριση.
- Υπηρέτησε ως οπλίτης ιατρός στην Άρτα και για έξι μήνες υπηρέτησε στην Ε.Φ. στην Κύπρο, όπου γνώρισε τη σύζυγό του.
- Έκανε την ειδικότητά Γενικής Ιατρικής στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ηρακλείου Κρήτης και παράλληλα έκανε μεταπτυχιακό στον κλάδο της Βιοηθικής. Σήμερα είναι υποψήφιος διδάκτωρ στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας στο Τμήμα Θεολογίας και Πολιτισμού σε θέματα Χριστιανικής Ηθικής.
- Νυμφεύτηκε την σύζυγό του το 2013 και αποκτήσαν 2 κόρες. Λόγω του ότι αντιμετώπιζε δυσκολία να βρει δουλειά μετακόμισε μόνος του το 2014 στο Λονδίνο όπου δούλεψε στο NHS. Το 2018 επέστρεψε και εγκαταστάθηκε μόνιμα στην Κύπρο. Εργαζόταν για μόλις δυο μήνες στο Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας πριν συμβεί το τραγικό συμβάν.
- Μέχρι την πρόσφατη ίδρυση του ιατρείου του εξασφάλιζε μικρό εισόδημα εξασκώντας την ιατρική.
- Έχασε τον πατέρα του από καρκίνο του πνεύμονα σε ηλικία 57 ετών. Η μητέρα του διαγνώστηκε με ρευματοειδή

αρθρίτιδα και ευρίσκεται υπό συνεχή θεραπεία με ανοσοκατασταλτικό βιολογικό παράγοντα. Η αδερφή του διαγνώστηκε με λέμφωμα και ο κατηγορούμενος ως συμβατός δότης έδωσε μόσχευμα.

- Μετά το επίδικο περιστατικό ταλαιπωρήθηκε από το διασυρμό του στα ΜΜΕ και τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης. Συνελήφθη, πέρασε διαδικασία προσωποκράτησης και έμεινε για 5 μέρες σε κρατητήριο.
- Μετά το θάνατο του Σταύρου βίωσε σοβαρής μορφής κατάθλιψη, έντονες προσωπικές και υπαρξιακές αναταράξεις και είχε μετατραυματικό σύνδρομο (για τη ψυχολογική του κατάσταση μετά το συμβάν έχουν κατατεθεί δύο ιατρικές βεβαιώσεις που περιγράφουν πως βίωσε και βιώνει σε ψυχοσωματικό επίπεδο το συμβάν με το θάνατο του Σταύρου).
- Το επίδικο χρονικό διάστημα εργαζόταν με εξάμηνη σύμβαση εργοδότησης. Μετά το συμβάν τέθηκε σε διαθεσιμότητα και μετά τη λήξη της σύμβασής του, αυτή δεν ανανεώθηκε. Δυσκολεύτηκε να βρει εργασία και μετά την ίδρυση του ΓΕΣΥ μη έχοντας άλλη επιλογή άνοιξε δικό του ιατρείο. Είχε 2.500 ασθενείς και μετά την καταδικαστική απόφαση έφυγαν περί τους 500 ασθενείς.
- Λόγω της έντασης που βίωνε από την υπόθεση αυτή, υπήρξε κρίση στη σχέση του με τη σύζυγό του και τελικά εδώ και 6 μήνες είναι σε διάσταση. Το ιατρείο του το διατηρούσε σε χώρο που ανήκει στην εν διαστάσει σύζυγό του και τώρα

πρέπει να μετακομίσει γιατί το πεθερός του, του κάνει έξωση.

- Μετά την καταδικαστική απόφαση και λόγω της δημοσιότητας γίνεται και πάλι δέκτης υβριστικών σχολίων.

2. Ελαφρυντικά που προκύπτουν μέσα από τα ευρήματα της καταδικαστικής απόφασης.

- Η κλινική εικόνα του Σταύρου παρέπεμπε σε ήπια κρανιοεγκεφαλική κάκωση.
- Η κατάσταση που επικρατούσε στο ΤΑΕΠ Λάρνακας.
- Στο ΓΝ Λάρνακας δεν υπήρχε νευροχειρουργός.
- Το γεγονός ότι η ακτινογραφία κρανίου ως διαγνωστικό εργαλείο έχει καταργηθεί σε πολλές χώρες.
- Η πρακτική στο ΓΝ Λάρνακας ήταν να μη γνωματεύονται οι ακτινογραφίες από το ΤΑΕΠ.
- Το κάταγμα ήταν δύσκολο να διαγνωστεί.
- Η περίπτωση ήταν δύσκολη εφόσον ο Σταύρος είχε άτυπο φωτεινό διάλλειμα και κάκωση που προκάλεσε ρήξη στη μηνιγγική αρτηρία με αποτέλεσμα τη ραγδαία επιδείνωση της κατάστασης υγείας του.
- Δεν υπήρχε μονάδα παρακολούθησης στο ΤΑΕΠ.
- Παρών ήταν ο προϊστάμενός του Δρ Κυριακίδης.

3. Εξωδικαστηριακή τιμωρία.

Σε σχέση με αυτή την ενότητα ελαφρυντικών, ο δικηγόρος του κατηγορουμένου αναδεικνύει την εξωδικαστηριακή τιμωρία που βίωσε, σε δύο άξονες.

- Πρώτο, στον προπηλακισμό του κατηγορουμένου πριν και μετά την καταδίκη του. Αμέσως μετά το συμβάν έγιναν δηλώσεις από που ενοχοποιούσαν τον κατηγορούμενο. Επίσης, αμέσως μετά την καταδικαστική απόφαση υπάρχει σωρεία δημοσιευμάτων που αναφέρονται προσωπικά στον κατηγορούμενο, είναι αποδέκτης χλευαστικών σχολίων, ύβρεων, καταρών (σχετικά δημοσιεύματα κατατέθηκαν). Όλη αυτή η διαπόμπευση υπήρξε μεγάλη τιμωρία για τον ίδιο. Παραπέμπει σχετικά στην *Αστυνομία ν. Α.Α., Ποινική Έφεση 4/2021, ημερ. 1/7/2021.*
- Δεύτερο, στις συνέπειες ποινής φυλάκισης στην εργασία του και στο ενδεχόμενο να χάσει την ιατρική άδειά του. Επίσης, η δημοσιότητα και η αναφορά του ονόματός του σε πολλά δημοσιεύματα μετά την καταδικαστική απόφαση είχε ως αποτέλεσμα μεγάλος αριθμός ασθενών του να τον εγκαταλείψουν. Το πιο πάνω το συναρτά και με τη διαθεσιμότητα που είχε τεθεί αμέσως μετά το συμβάν, την μη ανανέωση της σύμβασής του και τη δυσκολία να βρει εργασία.

4. Χρόνος που έχει περάσει από τη διάπραξη των αδικημάτων.

Η υπόθεση εκκρεμεί 4 χρόνια. Ο δικηγόρος του διερωτάται ποια είναι η ωφελιμότητα της ποινής και τι σκοπό θα εξυπηρετήσει σε σχέση με αποτροπή και αναμόρφωση του συγκεκριμένου κατηγορούμενου, με δεδομένη την αλλαγή στις προσωπικές του περιστάσεις. Για το ζήτημα αυτό παραπέμπει σε σχετική νομολογία.

5. Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης – Η μη δίωξη του τέως Υπουργού Υγείας και το αίσθημα ανισότητας.

Με δεδομένη τη μαρτυρία για τις ελλείψεις και την κακή πρακτική στο ΓΝ Λάρνακας, η θέση το δικηγόρου του είναι ότι θα έπρεπε μεταξύ των κατηγορουμένων να ήταν και ο τότε Υπουργός Υγείας.

Κλείνοντας την αγόρευσή του, ο δικηγόρος του κατηγορουμένου εισηγήθηκε ότι, σε περίπτωση που επιβληθεί ποινή φυλάκισης, δικαιολογείται η αναστολή της και ανέλυσε σχετικά την εισήγηση του αυτή.

Ο δικηγόρος της κατηγορούσας αρχής δεν αμφισβήτησε κανένα από τους πιο πάνω ισχυρισμούς αναφορικά με τους ελαφρυντικούς παράγοντες, παρά μόνο διαφώνησε και επενέβη σε σχέση με τα ακόλουθα 3:

- (α) ότι ο κατηγορούμενος ενδέχεται να αντιμετωπίσει πειθαρχική διαδικασία. Επί τούτου ο δικηγόρος του κατηγορουμένου έδωσε περαιτέρω διευκρινίσεις και με αναφορά στο Περί της Ασκήσεως Ελέγχου και Πειθαρχικής Εξουσίας από Ιατρών, Περί της Καθιδρύσεως Ιατρικών Συλλόγων και Περί της Δημιουργίας Ταμείου Ιατρικών

Συντάξεων Νόμο 16/1967, άρθρα 4 και 6Α, υπέδειξε ότι υπάρχει αυτό το ενδεχόμενο, δηλαδή μετά από ποινική καταδίκη να διωχθεί πειθαρχικά γιατρός, μπορεί όχι για το ίδιο αυτό το αδίκημα αλλά για τη διαγωγή του προκύπτει από το αδίκημα («*Ιατρός διωχθείς διά ποινικόν αδίκημα και ευρεθείς ένοχος δεν δύναται να διωχθή πειθαρχικώς επί τη αυτή κατηγορία, δύναται όμως να διωχθή διά πειθαρχικόν αδίκημα προκύπτον εκ της διαγωγής του η οποία σχετίζεται μεν προς την ποινικήν υπόθεσιν αλλά δεν εγείρει το αυτό επίδικον θέμα ως το της κατηγορίας κατά την ποινικήν δίωξιν*»). Οι προβλεπόμενες ποινές είναι, μεταξύ άλλων, η διαγραφή του ονόματός του από το Μητρώο Εγγραφής Ιατρών ή η αναστολή άσκησης του επαγγέλματος (άρθρο 6Α). Μετά από αυτή τη διευκρίνηση ο δικηγόρος της κατηγορούσας αρχής εξακολούθησε να διαφωνεί με την πιο πάνω προσέγγιση του δικηγόρου της υπεράσπισης. Η θέση του ήταν ότι ως ερμηνεύει το νόμο μάλλον δεν υπάρχει περιθώριο για πειθαρχική δίωξη και όπως δήλωσε: «*Με βάση το άρθρο εκείνο ενδεχομένως να μην μπορεί να διωχθεί πειθαρχικά. Με βάση όσα μας διάβασε ο αγαπητός συνάδελφος ενδεχομένως να μην μπορεί να διωχθεί πειθαρχικά.*»

- (β) ότι ο κατηγορούμενος είναι γιατρός στο ΓΕΣΥ με ασθενολόγιο πέραν των 2500 χιλιάδων ασθενών και πως μετά την καταδικαστική απόφαση έχουν αποχωρήσει 500 ασθενείς. Επειδή για τον ισχυρισμό αυτό ο δικηγόρος του κατηγορουμένου δεν επιθυμούσε (λόγω προσωπικών

δεδομένων) να παρουσιάσει συγκεκριμένα στοιχεία και ασθενολόγιο, μετά από διάλλειμα από κοινού δηλώθηκε ως γεγονός ότι υπάρχει καθημερινή αποχώρηση ασθενών από το ιατρείο του μετά την ημερομηνία καταδίκης του.

- (γ) ότι υπάρχουν και άλλοι υπαίτιοι και κακώς έχοντα στην περίπτωση του Σταύρου που θα έπρεπε να τύχουν διερεύνησης από τις αρμόδιες αρχές. Ο δικηγόρος της κατηγορούσας αρχής δήλωσε ότι όσοι θα έπρεπε να είναι κατηγορούμενοι για αυτή την υπόθεση έχουν παρουσιαστεί στο Δικαστήριο: *«Αν μου επιτρέπετε γιατί έγιναν κάποιες αναφορές περί υπαιτίων οι οποίοι δεν διώχθηκαν και δεν αντιμετώπισαν αυτές τις κατηγορίες και δη η διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας, Υπουργοί κτλ., να μην επαναλάβω όσα είπε ο συνάδελφος, είμαστε κάθετοι και δηλώνουμε κατηγορηματικά ότι εκείνοι οι οποίοι θα έπρεπε κατά την Κατηγορούσα Αρχή να είναι κατηγορούμενοι σε αυτήν την υπόθεση ήταν οι κατηγορούμενοι. Ουδείς άλλος.»*

Κατά τα λοιπά όλοι οι υπόλοιποι μετριαστικοί παράγοντες έχουν παραμείνει αναντίλεκτοι και πέραν από την ειδική αναφορά σε κάποιους από αυτούς, όλοι θα αξιολογηθούν και θα ληφθούν υπόψη κατά την επιμέτρηση της ποινής στο μέτρο που δικαιολογείται και επιτρέπεται από τη νομολογία. Θα αναφερθώ όμως, από τώρα, πολύ σύντομα, στη δεύτερη ενότητα ελαφρυντικών (*«ελαφρυντικά που προκύπτουν από την καταδικαστική απόφαση»*) για να επισημάνω ότι τα ευρήματα είναι καταγεγραμμένα στην καταδικαστική απόφαση και οι λόγοι καταδίκης επίσης. Επομένως, ό,τι δικαιολογείται να ληφθεί υπόψη θα ληφθεί, όμως το Δικαστήριο δεν θα δικαιολογήσει ή θα λάβει υπόψη ως μετριαστικούς

παράγοντες μεμονωμένα γεγονότα, ιδωμένα από μόνα τους, απογυμνωμένα και αποκομμένα από τη συνολική εικόνα και τη ροή που είχαν ως αυτά περιγράφονται και επεξηγούνται στην καταδικαστική απόφαση.

Ακολουθεί το αμιγώς νομικό μέρος της διαδικασίας επιβολής της ποινής.

Ο κατηγορούμενος 1 έχει καταδικασθεί για το αδίκημα του άρθρου 210 του Κεφαλαίου 154 (που είναι και το σοβαρότερο που αντιμετώπιζε) και για το αδίκημα του άρθρου 236 του Κεφαλαίου 154 (το οποίο ποινικά τιμωρείται ως πλημμέλημα).

Η νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου ως προς το πως τιμωρούνται τα αδικήματα αυτά είναι πλούσια. Καταγράφω πιο κάτω τις βασικές παραμέτρους από τις οποίες θα αντλήσω καθοδήγηση, όπως και τις ποινές που επιβάλλονται. Παραπέμπω, κατ' αρχάς και, μεταξύ άλλων, στις αποφάσεις *Παντέλα ν. Αστυνομίας (2011) 2 ΑΑΔ 562*, *Δημοκρατία ν. Γερολέμου, Ποιν. Εφ. 169/2016, ημερ. 28 Φεβρουαρίου 2017*, *Φιντανάκης ν. Αστυνομίας, Ποινική Έφεση Αρ. 98/2013, 30/9/2014*, *Λοιζίδης ν. Δημοκρατίας, Ποιν. Έφεση 145/2013, ημερ. 19/12/2014* και *Παπαεπιφανείου ν. Αστυνομίας, Ποιν. Έφεση 16/2021, ημερ. 19/10/2021*.

Στην πολύ πρόσφατη απόφαση στην υπόθεση *Παπαεπιφανείου* (πιο πάνω), το Ανώτατο Δικαστήριο επικύρωσε ποινή φυλάκισης 18 μηνών για το αδίκημα του άρθρου 210, σε μια απόφαση με εξαιρετική ανάλυση για το όλο ζήτημα στην οποία καταγράφονται και καθορίζονται όλες οι παράμετροι που το πρωτόδικο Δικαστήριο πρέπει να λαμβάνει υπόψη σε σχέση με το ύψος και το είδος της ποινής για το υπό συζήτηση αδίκημα. Επίσης, στη μεταγενέστερη *Μακρής ν. Αστυνομίας, Ποινική Έφεση*

49/2021, ημερ. 21/12/2021, επικυρώθηκε ποινή φυλάκισης 18 μηνών για το αδίκημα του άρθρου 210 ΚΕφ.154.

Σύμφωνα με τη νομολογία εάν δεν πρόκειται για στιγμιαίο λάθος ή παράλειψη τότε η ποινή που επιβάλλεται είναι ποινή φυλάκισης. Παραπέμπω σχετικά επί του σημείου στις *Κωνσταντίνου ν. Αστυνομίας (1989) 2 Α.Α.Δ. 189*, *Νικολάου ν. Αστυνομίας, Π.Ε. 195/2014 ημερομηνίας 20.3.2015*, *Γερολέμου (πιο πάνω), ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ν. ΜΟΔΕΣΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Ποινική Έφεση 217/2016, 11/5/2017* και *SAVENCU ν. Αστυνομίας, Ποιν. Έφ. Αρ.194/2019, 9/7/2020*. Στη *Γερολέμου (πιο πάνω)* συνοψίζονται οι σχετικές αρχές:

« Όπως λέχθηκε στην υπόθεση *Γενικός Εισαγγελέας ν. Κουκκίδη (2013) 2 Α.Α.Δ. 191*, οι κατευθυντήριες οδηγίες αναφορικά με την επιβολή ποινών σε υποθέσεις πρόκλησης θανάτου κατά παράβαση του άρθρου 210, δόθηκαν στην αγγλική απόφαση *R. v. Guilfoyle 57Cr.App.R. 349* η οποία υιοθετήθηκε από την κυπριακή νομολογία. Στην υπόθεση *Γενικός Εισαγγελέας ν. Αβρααμίδης (1993) 2 Α.Α.Δ. 355* τονίστηκε ότι «το είδος και η έκταση της ποινής είναι πρωταρχική ευθύνη του πρωτόδικου δικαστηρίου. Όταν το ατύχημα οφείλεται σε στιγμιαία αβλεψία και το ποινικό μητρώο του κατηγορούμενου είναι καλό, πρέπει να επιβάλλεται χρηματική ποινή και στέρηση της άδειας οδηγού, εκτός αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι για να μη επιβληθεί στέρηση της άδειας. Όταν όμως το θανατηφόρο δυστύχημα προξενείται από εγωιστική παραγνώριση της ασφάλειας των άλλων προσώπων ή πεζών ή από επικίνδυνη ή απερίσκεπτη οδήγηση, ενδείκνυται η επιβολή ποινής φυλάκισης και στέρησης της άδειας οδηγού». Στο

ίδιο πλαίσιο κινήθηκε και η Παντέλας ν. Αστυνομίας (2011) 2 Α.Α.Δ. 562, η οποία υπενθύμισε ότι στη Γενικός Εισαγγελέας ν. Σωτηρίου (2003) 2 Α.Α.Δ. 331 λέχθηκε πως «Η επιμέτρηση της ποινής είναι άμεσα σχετιζόμενη με την έκταση της αμέλειας, δηλαδή με τη συμπεριφορά και τις πράξεις του κατηγορούμενου που οδήγησαν στη διάπραξη του αδικήματος και την πρόκληση του θανάτου, σε συνάρτηση βέβαια με τις προσωπικές συνθήκες, οι οποίες θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπ' όψιν (Παμπακάς κ.α. ν. Αστυνομίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 487, 491)», όπως υπενθύμισε και το τι λέχθηκε στην Κωνσταντίνου ν. Αστυνομίας (1989) 2 Α.Α.Δ. 109. Δηλαδή ότι «Η επιβολή ποινής φυλάκισης ενδείκνυται κατ' αρχήν στις περιπτώσεις εκείνες που η αμέλεια εμπεριέχει και το στοιχείο της αδιαφορίας για την ασφάλεια άλλων προσώπων».

Στην επίδικη περίπτωση η αμέλεια του κατηγορουμένου ως περιγράφεται εκτενώς στην καταδικαστική απόφαση, δεν πρόκειται για στιγμιαίο λάθος αλλά για ανάληψη κινδύνου και λανθασμένη παροχή ιατρικής υπηρεσίας, φροντίδας και εξέτασης ασθενούς σε μια αντικειμενικά επικίνδυνη κατάσταση την οποία άφησε να εξελιχθεί με ολέθριο αποτέλεσμα, σε βαθμό που να καθιστά τις ενέργειές του επικίνδυνες, αλόγιστες και απερίσκεπτες. Παραθέτω σχετικό απόσπασμα από την καταδικαστική απόφαση:

“Στην επίδικη περίπτωση ο κατηγορούμενος 1 είχε καθήκον επιμέλειας απέναντι στο Σταύρο και ανέλαβε κίνδυνο. Κίνδυνο τον οποίο ανέλαβε συνειδητά όταν επέλεξε να γνωματεύσει ο ίδιος την ακτινογραφία χωρίς να ζητήσει βοήθεια από ακτινολόγο, έργο το οποίο το εκτέλεσε πλημμελώς εφόσον κοίταξε την ακτινογραφία για

πολύ λίγο, χωρίς να την επεξεργαστεί. Η πιθανότητα – «possibility» (βλ. Ιωάννου πιο πάνω) ο Σταύρος να είχε κτυπήσει σοβαρά ήταν πραγματική. Είχε δυνατό κτύπημα στο κεφάλι, παροδική απώλεια ακοής, βουητό στο αυτί. Η ακτινογραφία έδειχνε γραμμή κατάγματος. Δεν μελέτησε την ακτινογραφία. Απέλυσε τον Σταύρο. Αποτέλεσμα ήταν να μην αντιμετωπιστεί το περιστατικό από την αρχή στην πραγματική του διάσταση.”

Η σοβαρότητα του αδικήματος είναι δεδομένη, δεδομένη όμως είναι και η υποχρέωση του Δικαστηρίου να προχωρήσει σε εξατομίκευση της ποινής λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες διάπραξης του αδικήματος, τις προσωπικές συνθήκες του κατηγορουμένου αλλά και τους μετριαστικούς παράγοντες που ενδεχομένως υπάρχουν. Μεταξύ άλλων, παραπέμπω στην *Σακαρίδης Κυριάκος και Άλλος ν. Αστυνομίας, (2011) 2 Α.Α.Δ, 272*. Βέβαια, εξατομικεύοντας την ποινή δεν θα πρέπει να απαλείφεται η σοβαρότητα του αδικήματος και να οδηγούμαστε σε εξουδετέρωση της αποτελεσματικότητας του νόμου (*Antoniades v. Police (1986) 2 CLR 21* και *Κάττου και Άλλον ν. Αστυνομίας (1991) 2 Α.Α.Δ 498*).

Προς όφελος του κατηγορουμένου λαμβάνω υπόψη μου:

- Το λευκό ποινικό μητρώο του. Στην πρόσφατη απόφαση, *ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ν. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ, Ποινική Έφεση Αρ. 92/2019, 22/5/2020*, το Ανώτατο Δικαστήριο επισημαίνει ότι, ένας εκ των βασικότερων μετριαστικών παραγόντων είναι το λευκό ποινικό μητρώο.
- Τις προσωπικές και οικογενειακές περιστάσεις του, όπως αυτές έχουν αναπτυχθεί από το δικηγόρο του κατά την αγόρευση για

μετριασμό της ποινής του. Επίσης λαμβάνω υπόψη μου και τη σημερινή κατάσταση του.

- Τις επιπτώσεις που είχε και έχει το όλο γεγονός στην καριέρα του. Παραπέμπω σχετικά στην απόφαση στην υπόθεση *Philippou v. Republic (1983) 2 CLR 245*, *ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ v. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (1989) 2 Α.Α.Δ. 224*, *Θεοχάρους v. Αστυνομίας (1993) 2 Α.Α.Δ. 67*, *Yeates v. Αστυνομίας (2000) 2 ΑΑΔ 320*. Επί τούτου λαμβάνω υπόψη μου ότι μετά το συμβάν τέθηκε σε διαθεσιμότητα και η σύμβασή εργασίας του δεν ανανεώθηκε και ότι, μετά την καταδικαστική απόφαση υπάρχει καθημερινή αποχώρηση ασθενών από το ιατρείο του (θέση του δικηγόρου του κατηγορουμένου με την οποία δικηγόρος της κατηγορούσας αρχής συμφώνησε ρητά).

Δεν παραβλέπω τον ισχυρισμό του δικηγόρου του για ενδεχόμενο πειθαρχικής διαδικασίας από τον Ιατρικό Σύλλογο και τα όσα ανέφερε για τα άρθρα 4(3) και 6 του Ν.16/67. Πλην όμως, θα συμφωνήσω με το δικηγόρο της κατηγορούσας αρχής ότι η πειθαρχική δίωξη έχει τεθεί σε υποθετική βάση ως ενδεχόμενο και μόνο. Επομένως, ελάχιστη βαρύτητα έχει ως μετριαστικός παράγοντας (βλ. σχετικά, *Russel Zak and others v. Αστυνομίας (1990) 2 ΑΑΔ 6*, *Cosmin Scorteanu v. Αστυνομίας, Π.Ε.214/13, 20/1/14* και *Παπαεπιφανείου* πιο πάνω).

- Τις επιπτώσεις που είχε και έχει το όλο γεγονός στον ίδιο και τη σοβαρής μορφής κατάθλιψη με την οποία διαγνώστηκε μετά το επίδικο συμβάν.

- Τις επιπτώσεις που είχε και έχει το όλο γεγονός στην οικογενειακή του ζωή και τη διάσταση με τη σύζυγό του που στο μεταξύ έχει επέλθει εξαιτίας του επίδικου συμβάντος.
- Τα όσα αναντίλεκτα έχουν τεθεί ενώπιόν μου από το δικηγόρο του κατηγορουμένου, σε σχέση με την εξωδικαστηριακή τιμωρία του από το διασυρμό που έχει δεχτεί από τον έντυπο τύπο, ηλεκτρονικό τύπο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και αυτό σε δύο διαφορετικές περιόδους: το επίδικο χρονικό διάστημα και το διάστημα που ακολούθησε αμέσως μετά την καταδικαστική απόφαση (σχετικά δημοσιεύματα έχουν χωρίς ένσταση κατατεθεί και τεθεί ενώπιον του Δικαστηρίου ως Δέσμη Εγγράφων Γ στο πλαίσιο αγόρευσης μετριασμού ποινής).
- Θα συνυπολογίσω, ως η εισήγηση του δικηγόρου του κατηγορουμένου, ως ελαφρυντικό παράγοντα τις συνθήκες που επικρατούσαν στο ΤΑΕΠ του ΓΝ Λάρνακας και ειδικότερα, το γεγονός ότι η άτυπη πρακτική που επικρατούσε στο ΓΝ Λάρνακας ήταν όπως οι ακτινογραφίες οι οποίες ζητούνται από γιατρούς του ΤΑΕΠ να μη γνωματεύονται από ακτινολόγους. Το ότι ο κατηγορούμενος ακολούθησε αυτή την πεπατημένη διαδικασία, το λαμβάνω υπόψη χωρίς αυτό να αναιρεί το θεμέλιο της ποινικής ευθύνης του ως καταγράφεται και επεξηγείται στην καταδικαστική απόφαση. Είχε την υποχρέωση να δει επιμελώς και με προσοχή την ακτινογραφία (ως στην καταδικαστική απόφαση εξηγείται) και περαιτέρω είχε την υποχρέωση αλλά και το δικαίωμα να ζητήσει από ακτινολόγο να γνωματεύσει την ακτινογραφία. Επαναλαμβάνω, ότι δεν αποτελεί (και δεν αποτέλεσε βεβαίως) λόγο απάλειψης του αξιόποινου η οποιαδήποτε πρακτική επικρατούσε

στο ΤΑΕΠ Λάρνακας. Θα λάβω υπόψη μου όμως, ως μετριαστικό παράγοντα το ότι ο κίνδυνος που ανέλαβε ο κατηγορούμενος αποφασίζοντας να γνωματεύσει μόνος του την ακτινογραφία ήταν μια συνήθης, κακή (και εκ του αποτελέσματος επικίνδυνη), άτυπη πρακτική που ακολουθείτο στο ΤΑΕΠ Λάρνακας, την οποία στο πλαίσιο της ορθής πρακτικής και της επιμέλειας που αναμένεται και οφείλει να επιδεικνύει ένας γιατρός δεν πρέπει να αποδέχεται, να ασπάζεται και να υιοθετεί.

Σε συνέχεια του πιο πάνω δεν θα συμφωνήσω με τη θέση του δικηγόρου του κατηγορουμένου ότι κατ' εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης, θα πρέπει να προσμετρήσει μετριαστικά το ότι ο τότε Υπουργός Υγείας δεν κατηγορήθηκε για το συμβάν. Δεν θα υπεισέλθω σε κανένα σχολιασμό επί της ουσίας των ισχυρισμών του, θα απορρίψω τη θέση του, τέτοιο ζήτημα δεν εξετάστηκε και δεν προκύπτει σε σχέση με την υπόθεση αυτή. Η σειρά γεγονότων που οδήγησε στο θάνατο του Σταύρου, καταγράφεται στα ευρήματα στην καταδικαστική απόφαση.

- Λαμβάνω υπόψη μου το γεγονός ότι το Δικαστήριο καλείται να επιβάλει ποινή για ένα αδίκημα το οποίο έχει διαπραχθεί το έτος 2018. Υπογραμμίζω emphatically ότι το γεγονός αυτό το αναφέρω ως αντικειμενικό παράγοντα και μόνο. Είναι παράγοντας ο οποίος θα ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο εξέτασης του ρόλου της αποτρεπτικότητας της ποινής (βλ. σχετικά, μεταξύ άλλων, *Γ.Ε. ν. Άννας Μαρκίδου Νεοκλέους (2001) 2 ΑΑΔ 48* και *Γ.Ε. ν Ιορδάνους κ.α., Π.Ε.222/2017, 9/4/2019*).

Έχω σταθμίσει όλα όσα έχουν αχθεί ενώπιόν μου. Στην υπόθεση *Μακρής* (πιο πάνω), έχει λεχθεί: «..... εκεί όπου υπάρχει απώλεια ζωής, η επιβολή ποινής είναι ένα εξαιρετικά δύσκολο έργο, αφού ουδεμία ποινή είναι ικανοποιητική για την απώλεια ανθρώπινης ζωής (Λοϊζίδης κ.α. ν. *Δημοκρατίας* (2014) 2 ΑΑΔ, 965, 1172).» Με δεδομένη:

- τη σοβαρότητα του αδικήματος,
- τις προβλεπόμενες υπό του Νόμου ποινές,
- τις αρχές που έχει θέσει η νομολογία αναφορικά με τα αδικήματα αυτής της φύσης,

λαμβάνοντας περαιτέρω, υπόψη και σταθμίζοντας κάθε άλλο σχετικό με την επιμέτρηση της ποινής παράγοντα, η σοβαρότητα του αδικήματος δεν αφήνει το οποιοδήποτε περιθώριο παρά την επιβολή ποινής φυλάκισης. Οι διάφοροι μετριαστικοί παράγοντες στους οποίους έχω αναφερθεί δεν μπορούν να διαφοροποιήσουν το είδος της ποινής. Τους λαμβάνω όμως υπόψη σε σχέση με το ύψος της.

Επιβάλλεται στον κατηγορούμενο 1 στην τρίτη κατηγορία την οποία αντιμετωπίζει ποινή φυλάκισης 18 μηνών.

Η τέταρτη κατηγορία αφορά αμέλεια μικρότερου βαθμού για ακριβώς τα ίδια γεγονότα, επομένως απορροφάται από την τρίτη κατηγορία στην οποία έχει επιβληθεί ποινή. Δεν επιβάλλεται καμία ποινή στην τέταρτη κατηγορία.

Προχωρώ να εξετάσω κατά πόσο υφίστανται λόγοι αναστολής της ποινής φυλάκισης που επέβαλα σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί της Υφ' Όρων Αναστολής της Εκτελέσεως Ποινής Φυλακίσεως εις Ωρισμένας

Περιπτώσεις Νόμου του 1972, Ν. 95/72, όπως τροποποιήθηκε από τον Ν.186(Ι)/2003.

Η αναστολή ή όχι της ποινής φυλάκισης, εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου, το εύρος άσκησης της οποίας έχει διασταλεί και ασκείται, εάν δικαιολογείται, συνυπολογίζοντας το σύνολο των περιστάσεων της υπόθεσης και των προσωπικών περιστατικών του κατηγορουμένου (βλ. *Siminoίu v. Αστυνομίας (2012) 2 ΑΑΔ 699* και *Κωνσταντίνου v. Αστυνομίας (2009) 2 ΑΑΔ 583*). Τα όρια της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου δεν περιορίζονται με αναφορά σε συγκεκριμένους παράγοντες και δη με αναφορά σε παράγοντες οι οποίοι έχουν ήδη ληφθεί υπόψη κατά την επιμέτρηση της ποινής (βλ. *Παπαπαντελή v. Δημοκρατίας, Π.Ε. 11/2016, 17/10/2016* και *ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ v. Μ. Ι. ΜΙΧΑΗΛ, Ποινική Έφεση Αρ. 78/2019, 15/10/2020*). Παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη είναι, η σοβαρότητα των περιστατικών και το κίνητρο, το μητρώο του κατηγορούμενου και η αναγκαιότητα αποτροπής, η διαγωγή του κατηγορούμενου μετά τη διάπραξη του αδικήματος, ιδιαίτερα η παρουσία ή απουσία στοιχείων μεταμέλειας. Παραπέμπω σχετικά στις *Demetriou v. R. (1976) 2 JSC 386* και *ΓΕ v. Φανιέρου (1996) 2 ΑΑΔ 303* αλλά και στις πιο πρόσφατες αποφάσεις στις υποθέσεις *Ιωσήφ v. Δημοκρατίας (2012) 2 ΑΑΔ 930*, *Αργυρίδης κ.α. v. Αστυνομίας (2013) 2 ΑΑΔ 449*, *Γεωργίου κ.α. v. Αστυνομίας, Ποιν. Έφ. 27/16, ημερ. 19.7.2016*, *Αριστοδήμου v. Δημοκρατίας, Π.Ε. 121/2017, ημερ. 21/9/2017*. Αρχές που επαναλήφθηκαν στην *ΝΕΟΦΥΤΟΥ v. ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ, Π.Ε.Αρ.9/2021, ημερ.29/7/2021*, τονίζοντας ότι το Δικαστήριο δύναται να αναστείλει ποινή φυλάκισης εάν αυτό δικαιολογείται από το σύνολο των περιστάσεων της υπόθεσης και τις προσωπικές συνθήκες του κατηγορουμένου.

Εξετάζοντας κατά πόσο δικαιολογείται η αναστολή της ποινής φυλάκισης που επιβλήθηκε, λαμβάνω υπόψη μου το λευκό ποινικό μητρώο του κατηγορουμένου, την ηλικία του και την οικογενειακή του κατάσταση, τις επιπτώσεις που είχε και έχει το όλο περιστατικό στην επαγγελματική του σταδιοδρομία και στην προσωπική του ζωή ως πιο πάνω περιγράφεται, όπως επίσης και το πόσο βαθιά τον σιγμάτισε το τραγικό αυτό γεγονός προκαλώντας του βαριά κατάθλιψη. Περαιτέρω, λαμβάνω υπόψη το χρονικό διάστημα το οποίο έχει παρέλθει σε συνάρτηση με τον αποτρεπτικό ρόλο που καλείται, μεταξύ άλλων, να επιτελέσει η ποινή.

Σε σχέση με τις συνθήκες διάπραξης του αδικήματος θα λάβω υπόψη ότι, από τις πράξεις του κατηγορουμένου, η πράξη που αφορούσε τον κίνδυνο που ανέλαβε να δει μόνος του την ακτινογραφία έγινε εντός του πλαισίου της, κακής θα έλεγα, πρακτικής που επικρατούσε στο ΤΑΕΠ του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας να μη γνωματεύονται οι ακτινογραφίες από ακτινολόγο, ως και πιο πάνω εξηγώ επί του σημείου τούτου (αυτό αναφέρεται και εξετάζεται μόνο εντός του πλαισίου και ως παράγοντας που θα λάβω υπόψη για σκοπό αναστολής της ποινής, χωρίς να παραγνωρίζεται ο τρόπος με τον οποίο εξέτασε την ακτινογραφία και το σημαντικότερο, χωρίς να εκθεμελιώνεται η βάση της ποινικής του ευθύνης ως αυτή καταγράφεται στην καταδικαστική απόφαση).

Συνυπολογίζω τέλος, τα όσα έχουν αναντίλεκτα λεχθεί από το δικηγόρο του σε σχέση με την αναφορά του ονόματος του στα ΜΜΕ και το διασυρμό που έχει υποστεί από τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης δεχόμενος κατάρες, ύβρεις, χλεύη. Σε σχέση με το πιο πάνω παραθέτω το ακόλουθο απόσπασμα από την πρόσφατη *Αστυνομία ν. Α.Α., Ποινική Έφεση 4/2021, ημερ. 1/7/2021* στην οποία με παρέπεμψε ο δικηγόρος του

(το οποίο θα έλεγα ότι εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή σε σχέση με την εξωδικαστηριακή τιμωρία που υπέστη εξαιτίας των δημοσιευμάτων χωρίς να παραγνωρίζω ότι στην εν λόγω υπόθεση συνέτρεχαν και άλλοι λόγοι):

«Λαμβάνοντας υπόψιν το χρόνο που παρήλθε και τις συνέπειες που εξωδικαστηριακά υπέστησαν μέσα στην ίδια την κοινωνία οι εφεσίβλητες στο μεταξύ,..... θεωρούμε ότι υπάρχουν περιθώρια αναστολής εκτέλεσης των ποινών φυλάκισης, υπό τον όρο ότι οι εφεσίβλητες δεν θα τελέσουν άλλο αδίκημα τιμωρούμενο με φυλάκιση εντός τριών ετών. »

Όλα τα πιο πάνω συνηγορούν, πιστεύω, στο να ασκηθεί η διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου υπέρ του κατηγορουμένου και επομένως δικαιολογείται η αναστολή της ποινής φυλάκισης που έχει επιβληθεί.

Η ποινή φυλάκισης αναστέλλεται για τρία έτη από σήμερα.

(Το Δικαστήριο εξηγεί σε απλή γλώσσα τις συνέπειες διάπραξης αδικήματος κατά την περίοδο αναστολής και του Διατάγματος Επιτήρησης)

.....
(Υπ.) Δ. Κωνσταντίνου, Ε.Δ

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ